

יום עיון ראשון - החטיבה לטיפול בילדים ונוער

סוגיות בפסיכותרפיה פסיכואנליטית עם מתבגרים

יום שלישי 7.11.17 בין השעות 8:30-13:30

יו"ר יום העיון: גב' מונה זופניק

תכנית

התכנסות.	08:30-09:00
דברי פתיחה.	09:00-09:15
הרצאה: מר יורם ביטון - "התבגרות כפרדוקס התבגרות כצורת חיים - נקודת מבט פרשנית תרבותית".	09:15-10:30
הפסקה.	10:30-11:00
הרצאה: גב' טליה פרוהוף - "מחשבות על גיל ההתבגרות: תנועה, תקיעות והקשר עם סמכות - התבוננות פסיכואנליטית וקלינית".	11:00-12:00
הפסקת צהריים.	12:00-12:30
דיון מונחה בהשתתפות המרצים והקהל.	12:30-13:30

יום העיון ייערך במכון מופ"ת, רח' שושנה פרסיץ 15, קרית החינוך, תל-אביב
(במתחם סמינר לווינסקי), מצורפת מפה בעמוד האחרון

תקצירי ההרצאות

מונה זופניק, פסיכולוגית קלינית בכירה ומדריכה. חברה בחטיבת הילדים והנוער של האגודה הישראלית לפסיכותרפיה פסיכואנליטית. מדריכה בתכנית לפסיכותרפיה באוניברסיטת תל-אביב על טיפול בילדים ובמבוגרים. מדריכה קב' על טיפול בילדים ונוער בתכנית לפסיכותרפיה דינמית בבית ספר לעבודה סוציאלית באונ' ת"א. מדריכה מטפלים בקבוצות של ניצולי שואה ב"עמך" בת"א. מרצה במספר מרפאות על טיפול בילדים ובמתבגרים ועל טיפול קבוצתי בילדים. בעבר, מרצה, מדריכה ומנחה כארבע עשרה שנה בתכנית להנחיית קבוצות באוניברסיטת בר-אילן. עורכת בספר מיניות ואהבה: כתבים של זיגמונד פרויד, הוצאת עם עובד, 2001. קנדיטית שנה חמישית לדוקטורט בתכנית לפסיכואנליזה ופרשנות באוניברסיטת בר-אילן. בעלת קליניקה פרטית בגבעתיים.

הרצאה: "התבגרות כפרדוקס התבגרות כצורת חיים - נקודת מבט פרשנית תרבותית" מר יורם ביטון

אנה פרויד הגדירה את המתבגר כ"ילד החורג של הפסיכואנליזה" ומתוך אמירה זו פנתה לפרויקט חיים שהפך את המתבגר כאובייקט לגיטימי לאנליזה. במרכז הפרויקט שלה, ותוך התבססות על שני עוגנים תיאורטיים מונומנטליים: סטנלי הל (Hall, 1904) והפרדיגמה שלו-Storm & Stress- זיגמונד פרויד (אביה) (Freud, 1905; פרויד 1925, 1935) על מרכזיותו של התסביך האדיפאלי בעיצוב האישיות של הילד המתבגר - ניצבת ההבניה של המתבגר כסובייקט פגיע, ששביריות (שלא לומר פתולוגיה שלו) היא המסמן המוביל של מי שהוא. המתבגר כסובייקט פגיע וההתבגרות כתקופה משברית הפכו לייצוגים היציבים ביותר שנקשרו עם המתבגר. מחקרים רבים שהדגימו את זניחות ואת חלקיות הייצוג הזה לא הצליחו לערער את ה- common wisdom שהתרבות המערבית "מתעקשת" להחזיק ביחסה של מהי התבגרות ומיהו המתבגר המערבי! בהקשר זה, ניתן באחריות רבה לקבוע שהמשבריות הוטמעה לתוך ההבניה של המתבגר (Bucholtz, 2002) היא מתנסחת כעצמיות שעדיין לא התהוותה (Shlegel & Barry, 1979), כלימינלית במהותה (Turner, 1969), וכזו - שתנועתה היא של מעברים קיצוניים בין מצבי רגש של דחק וסער (Freud, 1968; Hall, 1904). להשקפה הפסיכואנליטית, כתחום שיח מרכזי, יש השפעה מכרעת על הבניה זו ועל כינון אופיו של המתבגר המערבי כסובייקט שברירי (Coleman, 1980, 1992; Graham, 2004).

בהרצאה אבקש להראות שההבניה הפסיכואנליטית של המתבגר כסובייקט פגיע ושבירי וההתמדה של הייצוג הזה, מבטאת עמדה תרבותית מסוג של עוינות שמבטיחה ומצדיקה את מאמצי המימוש של האדם המבוגר ומשמרת את ההגמוניה שלו בפרשנות אודות המציאות. לצד הבניה זו מתפקדת בתרבות גם מסגרת שיח מסוג של אידאליזציה של המתבגר והאדם הצעיר. במסגרתה, האדם הצעיר - גופו, רוחו, סגנון חייו - הם מושא לאידיאל תרבותי יוקד ומרכזי. אידיאל, שבתקופה הפוסט מודרנית עם ערעור הקטיגוריות שלה, הפך למגדיר של העצמי המודרני (כולנו מתבגרים). זהו עצמי שלא נכנע לשום זהות מוחלטת (נסיינות בעצמי, מורטוריום, עצמי מרובה), מקושר עם גופניות שמצליחה להשתמר כחיונית וצעירה "עמוק" אל תוך החיים "הבוגרים".

יורם ביטון - M.A. בפסיכולוגיה חברתית, דוקטורנט בלימודי פרשנות ותרבות, אוניברסיטת בר אילן. מפקח ממונה קידום נוער בסיכון, משרד החינוך ומרצה במכללת "אורות" לחינוך.

הרצאה: "מחשבות על גיל ההתבגרות: תנועה, תקיעות והקשר עם סמכות - התבוננות פסיכואנליטית וקלינית". גב' טליה פרוהוף

שנות גיל ההתבגרות מהוות תקופה סוערת ומטלטלת בשל השינויים הגופניים הדרמטיים שמתרחשים במהלכן, הארגון הפנימי החדש של התלות והעצמאות, ההתמודדות עם החיים מחוץ למשפחה, הדרישות החברתיות והלימודיות ההולכות וגדלות. זאת תקופה של פרידות, ושל מפגשים חדשים, תקופה של ספקות וכוחות, תקופה בה הליווי הנכון משמעותי ביותר, אך גם יכול להיות בלתי נסבל. הורים ומחנכים מאתגרים ביותר, זקוקים להרבה סבלנות ואהבה על מנת לשרוד את הבעיטות ואת כאבי הגדילה של ילדיהם או תלמידיהם. עם המתבגרים שאנו פוגשים בקליניקה, ועם הוריהם, אנחנו מחפשים את האופן המתאים להתקרב ולהתערב, נעים איתם בין פנים לחוץ, בין ילדות לבגרות. בהרצאה נעשיר את החשיבה בצפיה בקטעים מתוך הסרט Dead poets society משנת 1989, שתרגמו "ללכת שבי אחריו".

טליה פרוהוף - פסיכולוגית קלינית ופסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הישראלית לפסיכואנליזה בין מייסדי עמותת לכלנפש, שחזנה להקים יחידות לטיפול אינטנסיבי וממושך בשירות הציבורי. מדריכה ומלמדת במכון הפסיכואנליטי, במרכז וויניקוט וב"ה.ל.פ.ב.א."

שובר רישום ליום עיון ראשון חטיבת הילדים והנוער 2017-2018

סוגיות בפסיכותרפיה פסיכואנליטית עם מתבגרים 7.11.17

הנני חבר / לא חבר באגודה (נא לסמן) (חבר - מי ששילם דמי חברות לשנה הנוכחית - תשע"ח)

מצ"ב תשלום עבור יום עיון ראשון: חבר אגודה/סטודנט/מתמחה (160 ש"ח), מחיר רגיל (190 ש"ח)

ניתן לבטל עד שבועיים לפני תאריך יום העיון ולקבל זיכוי לפעילויות האגודה בניכוי דמי טיפול בסך 50 ש"ח. הביטול ייעשה באמצעות משלוח דוא"ל. לא יינתן החזר כספי אלא זיכוי לפעילויות האגודה.

ניתן לשלם בכרטיס אשראי או בהמחאה.

באשראי: (לבעלי ויזה ומאסטרקארד בלבד) ניתן לבצע באתר או ע"י לחיצה **כאן**.

בהמחאה: ניתן לשלוח בדאר המחאה לפקודת האגודה הישראלית לפסיכותרפיה פסיכואנליטית, למשרדי האגודה ת.ד. 6066 הרצליה 46159.

שם ושם משפחה	_____	מקצוע	_____
מקום עבודה	_____	כתובת	_____
טלפון בבית	_____	טלפון נייד	_____
כתובת מייל	_____		

מפת הגעה

קווי אוטובוס:

"דן" - 26, 29, 90, 147, 149 - "אגד" - 501, 502, 852, 872, 910
"קווים" - 94, 95

לרשות המבקרים במכון מופ"ת עומדת חנייה ציבורית פתוחה **חינם**
במגרש הכורכר שלפני המכללה.

רחוב שושנה פרסיץ 15 קריית החינוך תל אביב